

Oświadczenie złożone przez senatora Macieja Klimę na 51. posiedzeniu Senatu w dniu 20 marca 2014 r.

Oświadczenie skierowane do prezesa Rady Ministrów Donalda Tuska

Szanowny Panie Premierze!

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej nadal nie wprowadził odpowiednich przepisów prawnych, które stanowiłyby podstawę istotnych udogodnień dla polskich pacjentów, i nie implementował dyrektyw UE. Są to między innymi dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE z 9 marca 2011 r. w sprawie stosowania praw pacjentów w transgranicznej opiece medycznej oraz dyrektywa 2004/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 31 marca 2004 r. dotycząca postępowania z tkankami ludzkimi. W Polsce, pomimo zaleceń Rady Unii Europejskiej z 8 czerwca 2009 r. (2009/C 151/02), nadal nie obowiązuje Narodowy Plan dla Chorób Rzadkich.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE z 9 marca 2011 r. w sprawie stosowania praw pacjentów w transgranicznej opiece medycznej obowiązuje od 25 października 2013 r. we wszystkich krajach Unii Europejskiej. Polska od 25 października 2013 r. tak jak inne kraje członkowskie powinna wprowadzić zmiany do polskiego prawa. Polscy pacjenci od pięciu miesięcy mają prawo do korzystania z usług medycznych na terenie Unii Europejskiej, w praktyce nie jest to jednak możliwe, ponieważ resort zdrowia nie zdążył przygotować odpowiednich zmian legislacyjnych, aby implementować dyrektywę. Krótkie oczekiwanie na wykonanie za granicą świadczeń medycznych, zwrot kosztów leczenia, często niższe koszty niż w polskich ośrodkach to niewątpliwie ważne dla każdego pacjenta, ale i państwa zalety leczenia na terenie Unii Europejskiej. Nieprzygotowanie na czas ustawy wprowadzającej dyrektywę pozbawiło naszych pacjentów korzystania z tych możliwości. Polscy pacjenci są dyskryminowani i nierówno traktowani w stosunku do innych obywateli Unii Europejskiej, których kraje dostosowały swoje przepisy prawne do wytycznych dyrektywy.

Rząd RP nie pochylił się nad ustanowieniem ustawy bioetycznej, nie ratyfikując ostatecznie Europejskiej Konwencji Bioetycznej Rady Europy z 1997 r. W Polsce nie została implementowana dyrektywa Unii Europejskiej dotycząca postępowania z tkankami ludzkimi, co oznacza, że bezpieczne oddawanie, pobieranie, testowanie, przetwarzanie, konserwacja, przechowywanie i dystrybucja tkanek i komórek ludzkich nie są ustawowo uregulowane. Rząd RP, wprowadzając resortowy program refundujący zapłodnienie metodą *in vitro* bez odpowiedniej ustawy, dał przykład i przyzwolenie na realizację i inicjowanie różnorodnych programów, które nie muszą być wpisane w ustawowy akt prawny.

Dwukrotnie kierowałem do Pana Premiera zapytania dotyczące realizacji zaleceń Rady Unii Europejskiej z dnia 8 czerwca 2009 r. (2009/C 151/02) w sprawie działań w dziedzinie rzadkich chorób. Zalecenia zobowiązują wszystkie państwa członkowskie do opracowania i przyjęcia planu lub strategii, których celem byłoby ukierunkowanie i zorganizowanie działań w dziedzinie rzadkich chorób nie później niż przed końcem 2013 r. W Polsce nadal brakuje dokumentu, na który oczekują pacjenci cierpiący na rzadkie choroby oraz lekarze.

Dwukrotnie pytałem Pana Premiera, kiedy Narodowy Plan dla Chorób Rzadkich wejdzie w życie. W odpowiedzi udzielonej w piśmie z dnia 17 października 2013 r. czytamy jedynie, że „w wyniku wielomiesięcznych prac Zespół ds. Chorób Rzadkich przedłożył do akceptacji Ministra Zdrowia dokument pt. «Narodowy Plan dla Chorób Rzadkich – mapa drogowa» stanowiący projekt/podstawę do opracowania finalnej wersji dokumentu”.

Wobec tego proszę Pana Premiera o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Czy nie uważa Pan Premier, że wskutek opóźnień, opieszałości resortu zdrowia polscy pacjenci są na rynku opieki zdrowotnej nierówno traktowani?
2. Kiedy pacjenci będą mogli korzystać z opieki medycznej na terenie Unii Europejskiej, zgodnie z dyrektywą?
3. Jakie przeszkody uniemożliwiły resortowi zdrowia przygotowanie na czas przepisów implementujących dyrektywę 2011/24/UE z 9 marca 2011 r. w sprawie stosowania praw pacjentów w transgranicznej opiece medycznej?
4. Jakie straty odnotowały polskie szpitale w regionach przygranicznych wskutek braku implementacji dyrektywy?

5. Na jakim etapie są prace legislacyjne przygotowujące tak zwaną ustawę bioetyczną i kiedy wejdzie ona w życie?

6. Kiedy minister zdrowia przedstawi finalną wersję Narodowego Planu dla Chorób Rzadkich i kiedy dokument wejdzie w życie?

Z wyrazami szacunku
Maciej Klima